

"Keşke Seni Nasıl Bırakacağımı Bilseydim": Bir Biseksüel Katoliğin Kilise ile İlişkisi*

George Grattan

Çeviri: Eylül Yağanoğlu

“Üç. İkiye üç oldu. Bir dakika, üç. Şimdi üçe üç.”

On altı yaşında, Ayin’de hizmet eden rahip yardımcısı bir Katolik erkek çocuğuyum ve Komünyon boyunca kafamın içinde çoktandır aşına olduğum, stres verici bir oyunu oynuyorum.

“Altı. Yedi. Sekiz. Altı. Altıya sekiz oldu. Yedi. Yediye sekiz.”

Kafamın içinde dönen bu sayım Komünyon boyunca sürerdi ve ne kadar günahkâr olduğumu, en azından o gün için, hesaplamama yarardı.

Sırada bekleyen insanlar arasından -çoğunlukla yaşlılarım- çekici bulduklarımı sayıyordum. Kızlar ve oğlanlar arasındaki farkı hesaplıyordum.

Tabii ki orada durup düşerse diye Eucharist’e tabak tutmak zaman geçirmek için bir yoldu -bu, çoğu değilse de pek çok insanın Eucharist’i elleriyle aldıkları zamanlardaydı.

Öte yandan, bu şekilde, ne kadar gey olduğumu ve bir Katolik olduğum için, doğal olarak, ne kadar günahkâr olduğumu görebiliyordum.

Pazar günleri yaptığım sayımlarımın sonuçlarından her zaman memnun kaldığım söylenemezdi.

Eskiden, on altı yaşındayken, seksenlerin ortasında, “biseksüel” diye bir şey olduğum hakkında en ufak bir fikrim bile yoktu -lügatimde böyle bir kelime yoktu. Bu terimin farkındalığıma, dünya görüşüme ve benlik bilincime dahil olması için yıllar geçmesi gerekti. Tereddütle, ilk önce, üniversitede ve ardından kesin olarak lisansüstü eğitimimde...

Ya oğlanlara ve erkeklere ilgi duyan bir heteroseksüel ya da kızlara ve kadınlara ilgi duyan bir gey olduğumu düşünürdüm. Bunların hiçbiri benim için bir anlam ifade etmiyordu ama ikinci ihtimalin teolojik anlamı son derece sıkıntılı olabilirdi.

Tabii ki günah çıkarmayı denedim ve bir daha asla oğlanlar hakkında hayal kurmayarak ve onlara karşı bir hamle yapmayarak bu ilgimi ve yönelimimi reddetme yoluyla bu sorunu çözmeye çalıştım. Fakat dokuz yaşında ilk hoşlanmamdan beri bunun imkânsız olacağını biliyordum. Daha küçükken, yalnızca “Tatlı Mark mı yoksa tatlı Nancy mi?” diye düşünürdüm; on altı yaşına geldiğimde ise bu çekimden sonra harekete geçme imkânım gerçekte ve giderek

* **Orijinal Kaynak:** Grattan, George. (2017). “I Wish I Knew How to Quit You: One Bisexual Catholic’s Relationship to the Church” *Unitarian Universalist Association*.

Eylül Yağanoğlu tarafından *sosyalbilimler.org*’da yayımlanmak üzere Türkçeye çevrilmiştir.

Erişim Linki: <https://www.sosyalbilimler.org/biseksuel-katolik> | **Yayın Tarihi:** 26/11/2019

büyüyordu.

On altı yaşındakilerin çoğunun yapacağı gibi, elime geçen bu fırsatı kullandım. Ve benim zamanımda on altı yaşındaki Katoliklerin çoğunun yaptığı gibi, itiraf ettim.

Cehenneme gideceğim söylenmişti. Özellikle oğlanlarla yaptıklarım yüzünden... “İsa’nın kalbini kırıyorsun,” demişti yaşlı bir rahip, “hastalıklı davranma konusunda ısrarcı olarak.” Teknik olarak günahlarım affedilmişti ama aslında gerçek bir pişmanlık duymadığım ve gelecekte aynı suçu işlemekten kaçınmayacağım için biliyordum ki, ben defolu maldım.

Katolik öğretilerini okuduğumda, eşcinsel yönelimleri olan herkes gibi, bana da “doğası bozuk” dendiğini fark ettim.

Mantıklı gelmişti. Bozuk hissettiğim aşikârdı. Aynı zamanda kader ve hem benim hem de ailemin evi olan Kilise tarafından hor görülüş, dışlanmış ve atılmış hissediyordum.

Bundan kısa bir süre sonra rahip yardımcılığını bıraktım. Foyası ortaya çıkmak üzere olan bir dolandırıcı gibi hissediyordum. Bu his, yetişkinliğe kadar devam edecekti. Dolap -hem günah çıkarmanın gerçekleştiği yer anlamında hem de metaforik anlamda- korkutucu ve kolayca zarar görebileceğiniz bir yerdir.

Üniversite yıllarıma atlayalım. Tıpkı iyi büyük kız kardeşim gibi ben de bir Cizvit okuluna gittim: Massachusetts Worcester’daki Holy Cross Üniversitesi. Orada, inancım derinleşti ve bununla birlikte toplumsal adalet işlerine olan bağlılığım da ortaya çıktı. Kampüs Papazlığı ve Katolik Barış hareketi Pax Christi’nin kampüs şubesinde etkin hâle geldim.

Bir süre sonra radikalleştim ve bunun nedeni de Katolik sol öğretinin önemli isimlerinin yazılarını okumamdı: Dorothy Day, Berrigan kardeşler, Assisili Aziz Francis ve Gustavo Gutierrez ile diğer birçok ismin özgürleşme teolojisi yazıları... Katolik feminizm, Katolik çevrecilik ve çevresel adalet üzerine kitaplar okudum. Dindar profesörlerim ve mentorlarım, okulun ilk kadın dini memuru dahil, bu uğraşı, bilgileri, hareketi ve inancımdaki güçlenmeyi desteklediler.

Gey, lezbiyen, biseksüel, transeksüel ya da diğer kuir kimliklerin hiçbir şekilde pozitif olarak bahsinin geçtiği hatırlamıyorum. “Kuir” teriminin kendisi, akademi ve aktivistler tarafından henüz yavaş yavaş kullanıma kazandırılmaktaydı -seksenlerde ve doksanların başında Holy Cross’ta, hâlâ bir hakaret olarak kullanılmaktaydı. Doğal olarak, kuir teolojiyle hiç bir tanışıklığım yoktu.

Böylece, biseksüelliğim -hak ettiği isimlendirilmenin böyle olduğunu henüz yeni öğrenmeye başlamıştım- inancımdan tamamen ayrı düşmüştü. Kilise benim için yalnızca cezalandırıcı bir kurum olmaktan çıkmıştı. Aynı zamanda başta yoksullar için olmak üzere zengin bir sosyal adalet hareketi geçmişiyle ve baskıcı rejimlere karşı duruşuyla dünyada iyiliğin kazanması için potansiyel bir güç hâline gelmişti. Fakat bana karşı pek de iyi sayılmazdı.

Kilise’nin beni hâlâ doğası bozuk olarak gördüğünü biliyordum.

Ve ben hâlâ kimi çekici bulduğumu kafamda sayıyordum, bu sefer Komünyon’dan sonra

ayın sırasında kilise sırasında oturuyor ve cinsel lanetlenme katsayımı hesaplamaya devam ediyordum.

Sessiz geçen inzivalardan birinde -Loyolalı Aziz Ignatius'un Ruhsal Pratikleri- , üçüncü sınıf öğrencisiyken, cinselliğimi ve hem kadınlarla hem de erkeklerle geçmiş cinsel aktivitelerimi bir Cizvit'e itiraf ettim. O zamanlar buna "Günah Çıkarma" yerine "Anlaşma Ayini" deniyordu ve bu doğru bir isimlendirmeydi: Kiliseyle ve kendimle bir anlaşma yapıyordum.

Bana baktı (artık günah çıkaran ve günah çıkartan arasında plastik bariyerler yoktu) ve açıkça sordu: "İsa'nın bu dünyada senden yapmanı istediği, bu konular hakkında düşünmekten çok daha önemli şeyler var. Kimseye zorbalık yaptın ya da kimsenin canını yaktın mı?"

"Hayır, Peder."

"O zaman kalbine güven ve onu takip et, o seni her zaman Tanrı'ya götürecektir. Sen, O'nun tarafından yaratıldın. Sana ya da başkalarına zarar veren şeyleri tekrarlama; ondan sonra da Tanrı'nın planlarına güven. O'nun için çalış. Başka konuşacağımız bir şey var mı?"

On yıl daha Katolik Kilisesi'ne ve ayinlere gitmemi sağlayan şey, büyük ihtimalle, bu konuşma olmuştur. Bu bana verilmiş bir armağan ve nimetti.

Fakat, bu Kilise doktrinine uygun değildi. Kibar, aydın bir Cizvit peder ne söylerse söylesin, Vatikan'a göre hâlâ hatalıydım. Babamın cenaze törenindeyken, mezun olduktan sonra katıldığım gönüllü Cizvit kampındayken ve hatta, yirmi yedi yaşında eşimle Holy Cross Kilisesi'nde evlilik törenimizdeyken dahi bunu biliyordum. Onlar için hâlâ defolu maldım.

Kişisel cinsellik teolojim zaman içerisinde değişime uğradı. Yüksek lisans eğitimine başladığımda ve genç yetişkinlik dönemine adım attığımda akademinin çeşitli alanlarındaki biseksüel ve kuir tarihi ve kuir teori hakkında daha fazla okumaya başladım. Okudukça biseksüellik hakkında güçlü bir anlayışa sahip oldum ve kendimi bu isim altında daha rahat hissetmeye başladım. Öyle ki, yirmili yaşlarımda, daha sonra evleneceğim kadın dahil, hayatımdaki insanlara açılabilmişim.

İnanç hayatım, Tanrı'nın beni eksik ya da hatalı değil, biseksüel olarak yarattığı ve bunun, tüm cinsel yönelimler ve cinsiyet kimlikleri gibi, muazzam bir hediye ve nimet olduğu üzerine kurulu hale gelmişti.

Biseksüelliğimi bir "süper güç" gibi görmeye başlamıştım -diğerlerinin sahip olmadığı, dünyaya kapsayıcı ve açık görüşlü bir bakışla her cinsiyetten insanı dahil edebilen bir yaklaşım, renk skalasındaki tüm renkleri görebilmek gibi... Bazı Katolik yazarların "Kilisede kuirlik" yapabildiğini gördüm ve onların yazılarından güç aldım, Kilise tarihinde de eşcinsel yönelimlerin ve ilişkilerin hoş görüldüğüne dair farkındalık kazandım.

Fakat yine de bunlar Katolik söylemde dışta kalanlar ve resmi doktrine dahil olmayanlardı. Ana akım Kilise temsili, hâlâ gururla ve durmaksızın homo/bi/transfobiklik yapmaya devam ediyordu. Hayatımın bu noktasında -yirmili, otuzlu yaşlarım ve kırklı yaşlarımın başlarında-

farklı bölge kiliselerine katılmayı denesem de geleneksel anlamı haricinde, hiçbiri ev gibi hissettirmemişti. Ne o zamanlar yaşadığım Brighton ve Waltham'daki ne de “evim” olan ve annemin hâlâ derin bir inançla aktif katılımcısı olduğu Long Island'ın güneyindeki kilisedeki papazlardan biriyle cinselliğimi ve onun hayatım üzerindeki etkisini tartışmayı hayal bile edemiyordum. Ben de paylaştığımız Katoliklik sebebiyle en yakınlarıma, aileme, kendimi açmaktan vazgeçtim.

Cinselliğimi reddedemediğim gibi Katolikliğimden de vazgeçemiyordum. Ayinlere gittikçe daha az katılmaya başlıyordum ve Massachusetts Yüksek Eyalet Mahkemesi eşcinsel evliliği yasal olarak tanıdıktan hemen sonra gerçekleşen ve önyargılı söylemlerde bulunan bir vaaz sırasında kiliseyi terk etmişim- fakat hâlâ kendimi “biraz” Katolik olarak tanımlıyordum.

Üniteryen Üiversalizm Birliği [Unitarian Universalist Association] için çalışan ve bölgemizdeki şubesinde gittikçe aktif olmaya başlayan eşim sayesinde beni bir biseksüel erkek olarak aralarına alacak diğer dini topluluklar hakkında bilgi ediniyordum. UU (Unitarian Universalists) ve UCC (United Church of Christ Beliefs) topluluklarının LGBTQ+ bireylere karşı hoşgörülülerdi ve bu konuda önemli bir geçmişleri vardı. Üniteryen Üiversalist hizmet görevleri için Mary'ye katıldığım da bazı psikoposların taktığı gökkuşağı atkısına bakardım ve bilirdim ki burada artık kendimi eksik hissetmem, cinselliğimle inancımı birbirinden ayırmam gerekmezdi. Artık beni doğası bozuk olarak değerlendirmiyorlardı.

O hâlde neden onlara katılmadım? Neden hâlâ katılmıyorum?

Bunun bir sebebi, ilk inanç yuvama, Katolik Kilisesi'ni ve onunla birlikte tüm ailevi ve sosyal kuruluşları inkâr edeceğimi düşünmemdi. Annemin henüz yeni vefat ettiği dönemlerde bu benim için özellikle acı verici olacaktı; onun ölümüyle birlikte Kiliseye hiç olmadığı kadar fazla bağlanmışım. Bunu bir tür ihanet olarak görüyordum.

(Kendilerini “eski-Katolikler” olarak tanımlayan bazı kuir arkadaşlarım bunun, istismarcıya karşı bir bağlılık hissettiğim Stokholm Sendromu olduğunu söylüyorlardı; bunun da doğru olma ihtimali vardı.)

Üniteryen Kilisesi'ne katılmakta tereddüt etmemin bir diğer sebebi de açık olmak gerekirse, Katolik Kilisesi'ni bırakıp Üniteryen Kilisesi'ne sonradan katılanlara karşı bir doğruculuk yapıldığını hissetmem ve bunu itici bulmamdı. Kimse hayatının büyük bir kısmında hata yapmış olduğunu hissetmek istemez. Fakat ben Üniteryen Üiversalistler tarafından Katoliklikten “kurtulduğum” için “tebrik” edilmişim.

Burada bir paradoks seziyordum: Üniteryen Kilisesi'nde cinsel yönelimle alakalı ayrımcılığa uğramıyor ama geçmiş inançlarım yüzünden yargılanıyordum. Katolik Kilise'sinde biseksüelliğime yer yoktu ama Üniteryen Üiversalist Kilisesi'nde de geçmiş Katolikliğime yer yoktu.

En az üç yıl önce, kırklı yaşlarımın ortasında, aileme açılmaya başladığım zaman, bütün tereddütlerime rağmen, bu zor zamanlarımda Üniteryen bir papazdan danışmanlık desteği aldım. En zor günlerimden birinde, o, gey bir erkek ve Üniteryen Üiversalist papazı, benim yanımdaydı ve aynısını Katolik bir papazdan beklemeyi hayal bile edemezdim. Ona her zaman

minettar olacağım, 20 sene önce günah çıkarmada karşılaştığım o Cizvit gibi...

Bundan sonra nereye gideceğim? Bilemiyorum. Trajik biseksüel aşk filmi *Brokeback Mountain*'da Jake Gyllenhaal'un karakteri gibi, bana zarar verebilecek ve belki de asla gerçekten mutlu olamayacağım bir şeye karşı büyük bir sevgi besliyorum; Katolik Kilisesi'ni nasıl bırakacağımı bilmiyorum. Bu bir tür manevi ıstırap.

Ve tüm reddedilen aşıklar gibi, sürekli umut etmemi sağlayacak yeni işaretler arıyorum, bu umutların bir açıklaması olsa da olmasa da... Son zamanlarda Fr. James Martin, S. J.'in Kilise ve LGBTQ+ üyeleri arasında bir köprü kurmaya ve diyalog başlatmaya çalışan çalışmalarından teselli buluyorum (Bazı umutsuzlukla geri çekilmeleri olduğunu fark etmişim ama bunun Kilise hiyerarşisinden kaynaklanmadığının farkındaydım. Belki de hâlâ umut vardır?). Bugünlerde Fr. Martin'in çalışmaları ve örnekleri, annemin anısına bağlılığım ile birlikte, beni Kilise'de tutuyor.

Sonuç olarak, hâlâ ismen Katolik olan bir biseksüel erkek olarak, benim Üniteryen Üniversalistlerden istediklerim ve ihtiyaçlarım nelerdir?

Öncelikle, LGBTQ+ bireylerle alâkalı yaptığımız harika işlere devam edin. Bu yolda gösterdiğiniz çabalar çok değerli ve bundan gurur duymalı hem topluluk içinde hem de dışında buna devam etmelisiniz.

İkinci olarak, lütfen başta Fr. Martin olmak üzere o ve onun gibi diğer Katolikleri destekleyin. Hristiyan birliği kapsamında onun arkasında olduğunuzu gösterin. Evinizin bazı konularda daha derli toplu olması çok güzel -kendi evimizi toplamaya çalışan bizlere bir süpürge ödünç verebilir misiniz? Desteğiniz işe yarayacaktır.

Son olarak, Katolik olan ya da Katolik olarak yetiştirilen ve bu kimlikle alakalı sıkıntılar yaşayanlarımızın bu inanç geçmişlerine rağmen sizin topluluğunuzda hoş görüleceğinden emin olun. Yüklerimiz için yeriniz olduğunu bize gösterin, sizinle yeni bir gelecek oluştururken geçmişimizden vazgeçmemizi istemeyin.

Şimdi, Kilisemin zaman içinde değişeceğine ve LGBTQ+ bireyleri kucaklayacağına dair umudum var. En uçuk hayallerimde, Papa Francis'in yorumlarından destek alarak, Doktrin'in değişebileceğini ve benim artık doğası bozuk ya da hasarlı mal olmayacağımı ve Kilisemin beni görüp Tanrı'nın yarattığı şekilde seveceğini düşünüyorum.

Aynı zamanda, en azından, kişisel Kilise deneyimlerim sonunda, uzun zaman önce, ne kadar günahkâr olduğumu düşünmeye bıraktığım için artık daha umutluyum. Artık biliyorum ki, İsa'nın, düşünmem için daha önemli şeyleri var.

Kayda Değer Akademik Metinler mottosuyla, 10 Ağustos 2015 tarihinde yayın hayatına başlayan *sosyalbilimler.org*, sosyal bilimler alanında çalışma yürüten her bireyin yararlanmasına veya katkı sunmasına açık akademik bir web sitedir. Hakkında detaylı bilgi almak için sosyalbilimler.org/hakkinda sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube'da @sosbilorg kullanıcı adıyla *Sosyal Bilimler*'i

takip edebilirsiniz.

sosyalbilimler.org/abonelik sayfasından e-bülten abonesi olarak, her pazar günü, o hafta içinde sosyalbilimler.org’da yayımlanan çalışmaların tamamını size gönderilecek bir e-posta ile alabilirsiniz.